

3 Ds. 870/13

Bydgoszcz, 25.09.2013 r.

POSTANOWIENIE

o umorzeniu dochodzenia

Ilona Glezman-Duży – prokurator Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz-Południe w Bydgoszczy po zapoznaniu się z aktami 3 Ds. 870/13 w sprawie udostępnienia danych osobowych będąc osobą zobowiązaną do ich ochrony,
tj. o czyn z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych
na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk

postanowił:

umorzyć dochodzenie w sprawie zamieszczenia danych adresowych Marleny Witkowskiej-Rypiny na stronie internetowej Urzędu Gminy Białe Błota przez osobę zobowiązaną do ich ochrony, tj. o czyn z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk – wobec tego, że społeczna szkodliwość czynu jest znikoma.

Uzasadnienie

Prokuratura Rejonowa Bydgoszcz-Południe w Bydgoszczy nadzorowała postępowanie w sprawie zamieszczenia danych adresowych Marleny Witkowskiej-Rypiny na stronie internetowej Urzędu Gminy Białe Błota przez osobę zobowiązaną do ich ochrony, tj. o czyn z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

W toku przeprowadzonego postępowania przygotowawczego ustalono następujący stan faktyczny.

W dniu 17 maja 2013 r. do tutejszej Prokuratury wpłynęło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, które sporządzone zostało przez radną gminy Białe Błota – Marlenę Witkowską - Rypinę. W treści tego pisma wskazała, że na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy Białe Błota, w części dotyczącej oświadczeń majątkowych radnych, ujawniony został jej adres zamieszkania. W ocenie

zawiadamiającej, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym, jest to informacja poufna, która nie powinna zostać w tym miejscu upubliczniona. Jako osobę winną zaistniałego stanu rzeczy wskazała Annę Rywak, pełniącą w gminie rolę sekretarza, a jednocześnie, zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami tej jednostki, administratora bezpieczeństwa informacji. Podczas formalnego przyjęcia zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa pokrzywdzona dodała, iż z uwagi na ujawnienie jej adresu zamieszkania, poniosła szkody w postaci otrzymania dwóch anonimowych listów. Jeden z nich miał wulgarną treść, jednakże aktualnie nie jest w jego posiadaniu, albowiem został przez nią wyrzucony.

W toku niniejszego postępowania przesłuchano w charakterze świadka Annę Rywak i Natalię Zielińską.

Świadek Anna Rywak zeznała, iż adres zamieszkania pokrzywdzonej został usunięty ze strony internetowej niezwłocznie po otrzymaniu informacji o jego tam obecności. Ponadto, wskazała, że kwestią przetworzenia danych z oświadczeń majątkowych radnych zajmuje się Natalia Zielińska, ona zaś jedynie sprawuje nadzór nad całą procedurą. Zamieszczenie danych adresowych nie było celowym działaniem, zresztą pokrzywdzonej z tego tytułu nie stała się żadna krzywda, a jej adres zamieszkania i tak był powszechnie znany przez mieszkańców, jak i pracowników gminy. Świadek podniosła także, iż rzeczywistą przyczyną zawiadomienia była osobista niechęć w stosunku do jej osoby. Wskazała również, iż pokrzywdzona wyraziła pisemną zgodę na udostępnianie jej danych teleadresowych do celów związanych z pełnieniem funkcji radnej. Kopia tego oświadczenia załączona została do akt sprawy.

Natalia Zielińska zeznała, że wprowadziła dane zawarte w oświadczeniu majątkowym zawiadamiającej na stronę internetową gminy. Nie wiedziała o tym, że dane adresowe nie powinny zostać upublicznione, nie zrobiła tego celowo, nie chciała spowodować w stosunku do nikogo negatywnych konsekwencji. Niezwłocznie po dowiedzeniu się o zaistniałej sytuacji, usunęła przedmiotowe dane.

Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U.2002.101.926 z późn. zm.), odpowiedzialności karnej podlega osoba, która administrując zbiorem danych lub będąc obowiązana do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym. Ustęp drugi powyższego artykułu dotyczy osoby, która dopuszcza się powyższych czynności w sposób nieumyślny.

W myśl zaś art. 24i ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2013.594), informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem

informacji o adresie zamieszkania składającego oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości.

Na kanwie przedmiotowej sprawy nie ulega wątpliwości, iż zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej danych adresowych pokrzywdzonej wypełniało przesłanki czynu penalizowanego w art. 51 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Przystępności czynu nie wyklucza pisemne oświadczenie radnej o zgodzie na udostępnianie jej danych teleadresowych. Działanie takie miało być podejmowane wyłącznie do celów związanych z pełnieniem jej funkcji. Charakteru takiego nie ma udostępnianie jej adresu zamieszkania na witrynie internetowej, do której dostęp ma nieograniczona liczba osób, z czego zdecydowana większość miałaby możliwość wykorzystania ich w sposób niezgodny z treścią oświadczenia. Zgoda wyrażona została wyłącznie na potrzeby związane z działalnością w charakterze radnej.

Jednakże w przedmiotowej sprawie należało umorzyć dochodzenie na zasadzie art. 17 § 1 pkt 3 kpk, albowiem społeczna szkodliwość czynu jest znikoma.

Zasadą jest, iż penalizowane są jedynie czyny społecznie szkodliwe. Jednakże racjonalny prawodawca musi także przewidzieć sytuacje atypowe, w których pomimo wypełnienia przez sprawcę znamion danego typu przestępstwa, z uwagi na pewne szczególne okoliczności danego zdarzenia, będzie występował minimalny stopień społecznej szkodliwości określonego zachowania przestępnego, stąd jeżeli okoliczności popełnienia danego czynu wykazują wiele elementów łagodzących jego ocenę prawnokarną, musi być to uwzględnione przez organy procesowe. Podkreślić należy, że stopień społecznej szkodliwości jest tą immanentną cechą czynu, która pozwala na odróżnienie czynów błahych od poważnych i uznanie za przestępstwo tylko takich, które faktycznie i realnie szkodzą określonym dobrom jednostki, bądź dobru społecznemu.

Katalog okoliczności wyznaczających stopień społecznej szkodliwości czynu ma charakter zamknięty i został przez ustawodawcę określony w treści przepisu art. 115 § 2 k.k

Zgodnie z jego treścią przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Powyższe skutkuje koniecznością kompleksowego uwzględnienia wszystkich podmiotowo-przedmiotowych elementów oceny społecznej szkodliwości czynu.

Analiza wymienionych w art. 115 § 2 kk elementów określających społeczną szkodliwość czynów prowadzi do wniosku, iż jest ona na znikomym poziomie. Nie ulega

wątpliwości, iż dane pokrzywdzonej nie zostały upublicznione w sposób celowy. Nadmienić należy, że od razu po otrzymaniu informacji o zaistniałym uchybieniu, dane te zostały usunięte. Ponadto, uwypuklić należy, że rozmiar wyrządzonej lub grożącej szkody jest minimalny. Szczególnie biorąc pod uwagę, że jako osoba publiczna w małej gminie, pokrzywdzona mogła liczyć się z tym, że adres jej zamieszkania nie stanowi tajemnicy dla mieszkańców.

Mając powyższe na względzie, uznając na zasadzie art. 17 § 1 pkt 3 kpk, iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, należało postanowić jak na wstępie.

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a kpk, art. 325a kpk oraz art. 465 § 2 kpk):
 - stronom procesowym,
 - instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
 - osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270-277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk). Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk. Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).
2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1a kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).
3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).
4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).
5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 kpk).

Zarządzenie :

1. Stosownie do art. 100 par. 2 kpk odpis postanowienia doręczyć :

pokrzywdzonemu: k. 27

Martyna Witkowska Dyploma